

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ
Кафедра международного права**

Аннотация к дипломной работе

**МЕЖДУНАРОДНО-ПРАВОВЫЕ АСПЕКТЫ ОХРАНЫ
КОМПЬЮТЕРНЫХ ПРОГРАММ: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ
ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ, СТРАН-ЧЛЕНОВ
ЕВРОПЕЙСКОГО СОЮЗА И КИТАЙСКОЙ НАРОДНОЙ
РЕСПУБЛИКИ**

Доменикан Антон Александрович

Научный руководитель – кандидат юридических наук, доцент С.М. Ананич

Минск, 2025

АННОТАЦИЯ

1. Структура и объем дипломной работы

Дипломная работа состоит из задания на дипломную работу, оглавления, реферата, введения, трех глав, заключения, списка использованных источников. Общий объем работы составляет 63 страницы. Список использованных источников занимает 11 страниц и включает 107 позиций.

2. Ключевые слова

ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНАЯ СОБСТВЕННОСТЬ, КОМПЬЮТЕРНАЯ ПРОГРАММА, ПРОГРАММНОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ, АВТОРСКОЕ ПРАВО, ПАТЕНТНОЕ ПРАВО, SUI GENERIS, ЕС, КНР.

3. Текст реферата

Объект исследования – общественные отношения, складывающиеся по поводу охраны компьютерных программ как объекта интеллектуальной собственности.

Предмет исследования – акты международного и национального права, акты органов интеграционных объединений с наднациональными полномочиями, акты международных организаций, правоприменительная практика и правовая доктрина по указанной проблематике.

Цель исследования – выработать на основе сравнения законодательства Республики Беларусь, стран Европейского союза и Китайской Народной Республики подходы и направления совершенствования правовой охраны компьютерных программ в Республике Беларусь.

Методы исследования – сравнительно-правовой (компаративный), формально-юридический, исторический, системный анализ.

Полученные результаты и их новизна. В результате исследования было установлено, что действующая система охраны компьютерных программ в Республике Беларусь, реализуемая методами *авторского права*, нуждается в доработке (начиная от включения в него иной категории – *программное обеспечение*), на примере проблем, рассмотренных в данном исследовании. Практика стран Европейского союза показала, что существует необходимость законодательной регламентации возможности патентования компьютерных программ в составе *аппаратного обеспечения* – так называемых *изобретений, реализуемых с помощью компьютера*, ввиду особой экономической значимости последних. Анализ китайского законодательства об охране программного обеспечения позволил выявить новые подходы, касающиеся вопросов *ответственности* за использование уже существовавшего программного обеспечения (положения о *добросовестном приобретателе* и

об ограниченности альтернатив форм выражения), а также административных мер защиты.

Достоверность материалов и результатов дипломной работы. Использованные материалы и результаты дипломной работы являются достоверными. Работа выполнена самостоятельно.

Область возможного практического применения. Результаты работы могут использоваться нормотворческими органами для совершенствования законодательства Республики Беларусь по указанному вопросу, для проведения дальнейших научных исследований, а также в рамках преподавания дисциплины «Международное частное право».

АНАТАЦЫЯ

1. Структура і аб'ём дыпломнай працы

Дыпломная праца складаецца з задання на дыпломную працу, зместа, рэферата, увядзення, трох главаў, заключэння, спісу выкарыстаных крыніц. Агульны аб'ём працы складае 63 старонкі. Спіс выкарыстаных крыніц займае 11 старонак і ўключае 107 пазіцыяў.

2. Ключавыя словы

ІНТЭЛЕКТУАЛЬНАЯ ЎЛАСНАСЦЬ, КАМП'ЮТАРНАЯ ПРАГРАМА, ПРАГРАМНАЕ ЗАБЕСПЯЧЭННЕ, АЎТАРСКАЕ ПРАВА, ПАТЭНТНАЕ ПРАВА, SUI GENERIS, ЕС, КНР.

3. Змест працы

Аб'ект даследавання – грамадскія адносіны, якія складваюцца на конт аховы камп'ютэрных праграм як аб'екта інтэлектуальнай уласнасці.

Прадмет даследавання – акты міжнароднага і нацыянальнага права, акты органаў інтэграцыйных аб'яднанняў з наднацыянальнымі паўнамоцтвамі, акты міжнародных арганізацый, правапрымяняльная практыка і прававая дактрына па названай праблематыцы.

Мэта даследавання – выпрацаваць на аснове параўнання заканадаўства Рэспублікі Беларусь, краін Еўрапейскага саюза і Кітайскай Народнай Рэспублікі падыходы і напрамкі ўдасканалення прававой аховы камп'ютэрных праграм у Рэспубліцы Беларусь.

Метады даследавання – параўнальна-прававы (кампаратыўны), фармальна-юрыдычны, гістарычны, сістэмны аналіз.

Атрыманыя вынікі і іх навізна. У выніку даследавання было ўстаноўлена, што дзейная сістэма аховы камп'ютэрных праграм у Рэспубліцы Беларусь, якая рэалізуецца метадамі *аўтарскага права*, мае патрэбу ў дапрацоўцы (пачынаючы ад уключэння ў яе іншай катэгорыі – *праграмнае забеспячэнне*), на прыкладзе праблем, разгледжаных у дадзеным даследаванні. Практыка краін Еўрапейскага саюза паказала, што існуе неабходнасць заканадаўчай рэгламентацыі магчымасці патэнтавання камп'ютэрных праграм у складзе *апаратнага забеспячэння* – так званых *вынаходстваў*, якія рэалізуюцца з дапамогай кампутара, з прычыны асаблівай эканамічнай значнасці апошніх. Аналіз кітайскага заканадаўства аб ахове праграмнага забеспячэння дазволіў выявіць новыя падыходы, якія датычацца пытанняў адказнасці за выкарыстанне ўжо існуючага праграмнага забеспячэння (палажэнні аб *добрасумленным набывчыку* і аб *абмежаванасці альтэрнатыў форм выказвання*), а таксама адміністрацыйных мер аховы.

Дакладнасць матэрыялаў і вынікаў дыпломнай працы. Выкарыстаныя матэрыялы і вынікі дыпломнай працы з'яўляюцца дакладнымі. Праца выканана самастойна.

Вобласць магчымага практычнага прымянення. Вынікі работы могуць выкарыстоўвацца нарматворчымі органамі для ўдасканалення заканадаўства Рэспублікі Беларусь па ўказаным пытанні, для правядзення далейшых навуковых даследаванняў, а таксама ў рамках выкладання дысцыпліны “Міжнароднае прыватнае права”.

ANNOTATION

1. Structure and scope of the diploma work

The diploma work consists of a diploma work assignment, table of contents, abstract, introduction, three chapters, conclusion, list of sources used. The total volume of the work is 63 pages. The list of used references takes 11 pages and includes 107 items.

2. Keywords

INTELLECTUAL PROPERTY, COMPUTER PROGRAM, SOFTWARE, AUTHOR'S RIGHT, PATENT RIGHT, SUI GENERIS, EU, PRC.

3. Summary text

The object of the research – social relations connected with the protection of computer programs as an object of intellectual property.

The subject of the research – acts of international and national law, acts of bodies of integration associations with supranational powers, acts of international organizations, law enforcement practice and legal doctrine on these issues

The purpose of the research – to develop by comparing the legislation of the Republic of Belarus, the countries of the European Union and the People's Republic of China approaches and directions for improving the legal protection of computer programs in the Republic of Belarus.

Methods of research – comparatively-legal, formally-legal, historical, system analysis.

The results of the work and their novelty. As a result of the study it was established that the current system of protection of computer programs in the Republic of Belarus, implemented by *copyright* methods, needs to be improved (starting from the inclusion of another category – *software*), using the example of the problems considered in this study. The practice of the European Union countries has shown that there exists a need for legislative regulation of the possibility of patenting computer programs as part of *hardware* – the so-called *computer-implemented inventions*, due to the special economic importance of the latter. The analysis of Chinese legislation on software protection has revealed new approaches concerning the issues of *liability* for the use of pre-existing software (provisions on *bona fide purchaser* and on the *limited alternatives of forms of expression*), as well as *administrative protection measures*.

Authenticity of the materials and results of the diploma work. The materials used in the diploma work and its results are authentic. The research has been done independently.

Recommendations on the usage. The results of the work can be used by the law-making bodies to improve the legislation of the Republic of Belarus on this issue,

for further scientific research, as well as in the framework of teaching the discipline “Private International Law”.